

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003731

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-12-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вишинська Алла Юріївна

2. Alla Y. Vyshynska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0469-4727

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 071

Назва наукової спеціальності: Облік і оподаткування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Облік і оподаткування

Дата захисту: 25-02-2025

Спеціальність за освітою: облік і аудит

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 05.854.030

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.35.31, 06.58.49, 06.58.51

Тема дисертації:

1. Облікове забезпечення управління витратами основного виробництва у молочному скотарстві
2. Accounting support for management of costs of the main production in dairy cattle breeding

Реферат:

1. У першому розділі роботи розглянуто теоретичні основи формування витрат основного виробництва і побудови їх обліку в молочному скотарстві. В процесі дослідження встановлено, що молочне скотарство є одним з найважливіших секторів українського аграрного виробництва. Виявлено проблеми та тенденції розвитку галузі. Обґрунтовано, що належне інформаційне забезпечення є запорукою ефективного управління витратами в молочному скотарстві. На основі комплексного дослідження категоріального апарату щодо обліку витрат та критичного аналізу наукових праць і вітчизняних нормативних актів, виявлено неоднозначність трактувань понять та категорій, пов'язаних з обліком витрат основного виробництва та відсутність визначення категорії «основне виробництво». З метою забезпечення точності, систематизації, порівнянності досліджень та для застосування у практичній діяльності, запропоновано авторське визначення категорії «витрати» та «основне сільськогосподарське виробництво». Узагальнено класифікацію виробничих витрат. Виходячи з того, що система обліку повинна враховувати специфіку виробництва, нами було досліджено організаційно-технологічні особливості в молочному скотарстві. З метою забезпечення

встановлення індивідуальної відповідальності працівників та досягнення оптимального використання ресурсів, зростання обсягів виробництва та забезпечення високої якості продукції, запропоновано розділити виробничий процес галузі молочного скотарства на окремі бізнес-процеси. Надано визначення поняття «виробничий бізнес-процес у галузі молочного скотарства» як сукупності взаємопов'язаних дій і операцій, спрямованих на виробництво продукції та додаткових біологічних активів. Другий розділ дисертаційного дослідження розкриває оцінку сучасного стану облікового забезпечення управління витратами основного виробництва в молочному скотарстві. Встановлено відповідність об'єктів обліку витрат об'єктам та суб'єктам менеджменту в молочному скотарстві, що забезпечує побудову системи інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень на різних рівнях управління. Розроблено Положення про організацію управлінського обліку на підприємстві, де детально описано організаційні аспекти та методику управлінського обліку. Зокрема, запропоновано графік документообігу та фрагмент робочого плану рахунків для обліку витрат виробництва галузі молочного скотарства. Це дозволить оптимізувати облік витрат та підвищити ефективність управління підприємством. У роботі запропоновано систему оплати праці виробничого персоналу, засновану на досягненні ключових показників ефективності (КПЕ), розроблених для кожного бізнес-процесу. Розроблена референтна модель встановлення особистої відповідальності працівників та система оцінки їхньої ефективності. Показано, як регулярний розрахунок чистого економічного ефекту кожного бізнес-процесу може підвищити ефективність виробництва. Для отримання оперативної інформації про собівартість продукції, розроблено практичні рекомендації щодо методики щомісячного калькулювання собівартості продукції молочного скотарства. З цією метою запропоновано методичні прийоми розподілу загально-виробничих витрат та визначення нормальної потужності підприємств галузі. Для оперативного управління запропоновано методику калькулювання собівартості продукції молочного скотарства за: релевантними витратами; витратами що мають найбільшу питому вагу (кормова собівартість); повними виробничими витратами. Шляхи удосконалення обліку витрат у молочному скотарстві представлено у третьому розділі. Традиційно об'єктами обліку витрат в тваринництві є групи тварин. Суперечливим є сучасна методика та практика обліку групи нетелей. Визначено доцільність ідентифікації нетелей як незрілих довгострокових біологічних активів тваринництва, що є обґрунтованим з точки зору їх економічної сутності та сприятиме більш точному відображенню фінансового стану підприємства. Розроблено методику відображення нетелей в складі незрілих довгострокових біологічних активів тваринництва. Для підвищення ефективності підприємств запропоновано впровадити практику регулярного розрахунку чистого економічного ефекту кожного виробничого процесу. Сформовано алгоритм розрахунку чистого економічного ефекту для виробничого бізнес-процесу «Управління здоров'ям та біобезпека». Запропонована система внутрішньої звітності про витрати для підприємств галузі молочного скотарства. Визначено, що система обліку виробництва в органічному скотарстві – це комплекс транзакцій з документування, групування, узагальнення та відображення в звітності інформації з врахуванням особливостей органічного виробництва та специфіки галузі молочного скотарства. Розроблено форми первинних документів для обліку витрат органічного виробництва галузі молочного скотарства, що потребують особливого контролю відповідно до вітчизняного законодавства та стандартів Європейського Союзу (ЄС).

2. In the first section of the paper, the theoretical foundations of the formation of the costs of basic production and the construction of their accounting in dairy farming are considered. In the course of the study, it was found that dairy farming is one of the most important sectors of Ukrainian agricultural production. The problems and trends in the development of the industry are identified. It is substantiated that proper information support is the key to effective cost management in dairy farming. Based on a comprehensive study of the categorical apparatus for cost accounting and a critical analysis of scientific works and domestic regulations, the author reveals ambiguity in the interpretation of concepts and categories related to the accounting of costs of basic production and the lack of definition of the category «basic production». With a view to ensuring accuracy, systematization, comparability of research and for application in practice, the author's own definition of the categories “costs” and “main agricultural production” is proposed. The classification of production costs is generalized. Proceeding from

the fact that the accounting system should take into account the specifics of production, we have studied the organizational and technological features of dairy farming. With a view to ensuring the establishment of individual responsibility of employees and achieving optimal use of resources, increasing production volumes and ensuring high quality of products, it is proposed to divide the production process of the dairy farming industry into separate business processes. The second chapter of the dissertation study reveals an assessment of the current state of accounting support for managing the costs of basic production in dairy farming. The correspondence of the objects of cost accounting to the objects and subjects of management in dairy cattle breeding has been established, which ensures the construction of a system of information support for making management decisions at different levels of management. It is found that financial and management accounting, acting together, create a greater effect than each of them separately. This synergistic effect is called the conjunctive function, which reflects the impact of financial and management accounting on management decision-making at various levels. The Regulation on the organization of management accounting at an enterprise has been developed, which describes in detail the organizational aspects and methods of management accounting. The paper proposes a system of remuneration of production personnel based on the achievement of key performance indicators developed for each business process. A reference model for establishing the personal responsibility of employees and a system for evaluating their effectiveness has been developed. It is shown how regular calculation of the net economic effect of each business process can increase production efficiency. In order to obtain up-to-date information on the cost of production, practical recommendations on the methodology of monthly costing of dairy farming products have been developed. To this end, the methodological methods of distribution of general production costs and determination of the normal capacity of enterprises in the industry are proposed. The study of the practice of accounting for fixed asset maintenance costs revealed the consequences of incorrect accounting for such costs and overstatement of the cost of production. Ways to improve cost accounting in dairy farming are presented in the third section. Traditionally, the objects of cost accounting in livestock are groups of animals. The current methodology and practice of accounting for a group of heifers is controversial. The author determines the expediency of identifying heifers as immature long-term biological assets of livestock, which is justified from the point of view of their economic essence and will contribute to a more accurate reflection of the financial condition of the enterprise. To improve the efficiency of enterprises, it is proposed to introduce the practice of regular calculation of the net economic effect of each production process. An algorithm for calculating the net economic effect for the production business process "Health Management and Biosafety" has been formed. A system of internal cost reporting for dairy farming enterprises is proposed. It is determined that the production accounting system in organic livestock is a complex of transactions for documenting, grouping, summarizing and reporting information, taking into account the peculiarities of organic production and the specifics of the dairy farming industry. Forms of primary documents for accounting for organic production costs in the dairy sector that require special control in accordance with national legislation and EU standards have been developed.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0122U201989

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Іщенко Я. П., Вишинська А. Ю. Сучасний стан молочного скотарства в Україні. Ефективна економіка. 2023. № 7. 17 с. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.7.51>

- Іщенко Я. П., Вишинська А. Ю. Сутність і класифікація витрат основного виробництва у молочному скотарстві. Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2023. № 2. С. 73-89. DOI: 10.37128/2411-4413-2023-2-5
- Іщенко Я. П., Вишинська А. Ю. Організаційні особливості побудови обліку витрат органічного молочного скотарства. Ефективна економіка. 2023. № 11. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.11.52>
- Іщенко Я. П., Вишинська А. Ю. Облікова інформація в системі управління витратами молочного скотарства. Управління змінами та інновації. 2023. № 8. С. 11-16. DOI: <https://doi.org/10.32782/СМІ/2023-8-2>
- Вишинська А. Ю. Організація управлінського обліку витрат у практиці підприємств галузі молочного скотарства. Наукові перспективи. 2024. № 6 (48). 12 с. DOI: 10.52058/2708-7530-2024-6(48)-351-362
- Vyshynska A. Accounting as a management tool in dairy farming. Економіка, фінанси, облік та управління: нові виклики та стратегії розвитку: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, м. Кропивницький, 30 листопада 2024 р. Кропивницький: ЦФЕНД, 2024. С. 35.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U201989

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іщенко Яна Петрівна
2. Yana P. Ishchenko

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6819-5997

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павлова Галина Євгеніївна

2. Halyna Y. Pavlova

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1400-7348

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493675

Місцезнаходження: вул. Сергія Єфремова, буд. 25, Дніпро, Дніпровський р-н., 49600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Свиноус Іван Вікторович

2. Ivan V. Svynous

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0346-1596

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Білоцерківський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493712

Місцезнаходження: пл. Соборна, буд. 8/1, Біла Церква, Білоцерківський р-н., 09100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мулик Тетяна Олексіївна

2. Tetyana O. Mulyk

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.06.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1109-2265

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подолянчук Олена Анатоліївна

2. Olena A. Podolyanchuk

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0234-8943

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=ia5ILGsAAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Здирко Наталія Григорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Здирко Наталія Григорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Коваль Олена Вікторівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна